

ADVIES Nr 11 / 2000 van 8 mei 2000.

O. Ref. : 10 / A / 2000 / 007

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit waarbij aan de Waalse Regionale Maatschappij voor Vervoer, W.R.M.V. genaamd, en haar vier exploitatiemaatschappijen, de T.E.C. genaamd, toegang wordt verleend tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid de artikelen 4, 5 en 8, wet gewijzigd door de wetten van 15 januari 1990, 19 juli 1991, 24 mei 1994, 30 maart 1995 en 24 januari 1997;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Binnenlandse Zaken dd. 14 maart 2000;

Gelet op het verslag van dhr. J. Berleur;

Brengt op 8 mei 2000 volgend advies uit :

I. Voorwerp van de aanvraag :

De Waalse Regionale Maatschappij voor Vervoer, W.R.M.V. genaamd, en haar vier exploitatiemaatschappijen, de T.E.C. genaamd, werden opgericht in de vorm van vennootschappen van publiek recht door het decreet van de Waalse Gewestraad van 21 december 1989 betreffende de diensten voor het openbaar vervoer in het Waalse Gewest.

Tot hun opdrachten behoort onder meer het vaststellen van sommige overtredingen van de bepalingen van titel II van het koninklijk besluit van 15 september 1976 houdende reglement op de politie van personenvervoer, de identificatie van personen die betrokken zijn bij een ongeval of de identificatie van personen die debiteur zijn van bedragen die verschuldigd zijn aan de W.R.M.V. of een van haar exploitatiemaatschappijen.

Ter fine van deze opdrachten wordt toegang gevraagd tot de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 9° van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

II. Onderzoek van het ontwerp van besluit :

A. Inleiding

Gelet op het statuut van publiek recht van de maatschappijen die het verzoek inrichten, en op hun opdracht van openbare dienst - personenvervoer -, zou men ervan kunnen uitgaan dat de Commissie geen principieel bezwaar zou hebben tegen het feit dat de Koning hen het statuut toekent van vennootschappen die opdrachten van algemeen belang vervullen, en hen een recht op toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen verleent. De wettelijke grondslag van deze toegang zou dus bijgevolg te vinden zijn in artikel 5, tweede lid, a), van de wet van 8 augustus 1983. Maar deze opmerking onthult de moeilijke keuze, door de Commissie in haar huidige rechtspraak herhaald, tussen het functioneel en het organiek criterium¹.

B. Het finaliteitsbeginsel

Artikel 2 bepaalt uitdrukkelijk dat de verkregen informatiegegevens van het Rijksregister uitsluitend gebruikt mogen worden voor de doeleinden die *supra* beknopt weergegeven zijn en in artikel 1, tweede lid van het koninklijk besluit gepreciseerd worden.

Ter beoordeling van de toepassing van het finaliteitsbeginsel dient herinnerd dat sommige personeelsleden van de T.E.C. de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie hebben en als dusdanig een eed moeten af leggen voor de rechtbank van eerste instantie van hun woonplaats. Zij kunnen onder meer bepaalde overtredingen van de bepalingen van titel II van het koninklijk besluit van 15 september 1976 (en niet van 25 september, zoals het verslag aan de Koning beweert) vaststellen, zoals vermeld hoger, en van artikel 25.1, 2° en 6° van het koninklijk besluit houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer ("Verkeersreglement").

Er bestaat geen twijfel over dat de vaststelling en de opvolging van overtredingen wel degelijk opdrachten van algemeen belang zijn, vermits het gaat om strafrechtelijk vervolgte overtredingen. De agenten die de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie hebben, zijn belast met de handhaving van de openbare orde, wat een opdracht van algemeen belang vormt.

¹ Zodoende zou de Koning aan een instelling van publiek recht datgene toekennen wat Hij zou weigeren aan een instelling van privaatrecht, alhoewel de opdrachten dezelfde zijn. Zie ook *infra*.

Eigenlijk zouden we deze voorstellingswijze moeten nuanceren door te stellen dat het hier eerder gaat om de rol van de beëdigde agenten, dan om de rol van de instellingen waartoe zij behoren. Maar de andere finaliteiten die vermeld worden in artikel 1 van het ontwerp van koninklijk besluit, zoals "de snelle identificatie van personen die betrokken zijn bij een ongeval" en de identificatie van "debiteurs van bedragen die verschuldigd zijn aan de Waalse Regionale Maatschappij voor Vervoer of aan een van haar exploitatiemaatschappijen", of zelfs "het beheer van de dossiers, bestanden en repertoria die bijgehouden worden door de in het eerste lid vermelde maatschappijen, voor de uitvoering van de hierboven onder 1° en 2° vermelde opdrachten" lijken volgens de Commissie niet te behoren tot de "opdrachten van algemeen belang", wat de erkenning door de Koning van het statuut van vennootschap die opdrachten van algemeen belang uitoefent, en dus van de verwijzing naar artikel 5, tweede lid, a), van de wet van 8 augustus 1983, als wettelijke grondslag, niet rechtvaardigt.

In tegenstelling tot de finaliteit "vaststelling en opvolging van overtredingen" die exclusief tot de bevoegdheid van de Staat behoort, hebben deze finaliteiten niets bijzonders en bestaan zij ook binnen de sfeer van de instellingen van privaat recht².

Gezien vanuit het standpunt van het in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens vermelde finaliteitsbeginsel, loopt het besluit dus reeds mank. Enkel de finaliteit "vaststelling en opvolging van overtredingen" zou, - met enig voorbehoud, *supra* vermeld, ten aanzien van het verschil tussen de rol van de beëdigde agenten en van de instellingen waartoe zij behoren -, de toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen rechtvaardigen.

C. Het proportionaliteitsbeginsel

De Commissie herinnert aan de verschillende opmerkingen die zij reeds maakte omtrent het proportionaliteitsbeginsel. Vanuit dit standpunt gezien, moet de Commissie de aanvraag tot toegang tot alle gegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983, onderzoeken. De Commissie wijst erop dat artikel 5 van de wet van 8 augustus 1983 enkel voorziet in de mogelijkheid tot toegang tot het Rijksregister "voor de informatie die zij (de begunstigen) krachtens een wet of een decreet bevoegd zijn te kennen". Zoals de Raad van State, afdeling wetgeving, herhaaldelijk heeft benadrukt, legt "de naleving van het wettigheidsbeginsel" aan de overheid op "om op zeer zorgvuldige wijze na te gaan of de kennis van ieder, in artikel 3 van deze wet opgenoemd, gegeven onontbeerlijk is voor de uitvoering van haar opdracht door de betrokken openbare overheid".

Het verslag aan de Koning bij voorliggend ontwerp van besluit rechtvaardigt de toegang tot de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 5°, door te stellen dat het hier gaat om "de minimale basisgegevens om een dossier samen te stellen betreffende een natuurlijke persoon". De Commissie ziet de noodzaak niet in van toegang tot informatiegegevens 4° (nationaliteit) om de in het ontwerp van besluit omschreven opdrachten te vervullen, en nog minder voor de enige finaliteit die de Commissie zou aanvaarden als behorende tot een opdracht van algemeen belang, namelijk het vaststellen van overtredingen. De toegang tot informatiegegeven 6° (plaats en datum van overlijden) wordt wel verzocht, maar niet gerechtvaardigd, in artikel 1 (sic), alhoewel de datum van overlijden eventueel als een nuttig gegeven zou kunnen beschouwd worden. Volgens het verslag aan de Koning kan het informatiegegeven 7° (beroep) "een aanwijzing geven over de solvabiliteit van een debiteur" : de Commissie acht dit argument niet conform het proportionaliteitsbeginsel. Tenslotte wordt de toegang tot de informatiegegevens 8° (burgerlijke

² De Commissie wenst hieraan toe te voegen dat zij reeds meermaals haar betrachting heeft bevestigd om de toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen functioneel te benaderen : gaat het, bijvoorbeeld, wel om opdrachten van algemeen belang ? We verwijzen hier naar ons recent uitgebracht negatief advies betreffende een ontwerp van koninklijk besluit waarbij de "Intercommunale d'oeuvres sociales" voor de regio Charleroi, coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, afgekort I.O.S., gemachtigd wordt toegang te hebben tot het Rijksregister van de natuurlijke personen" en naar de begeleidende brief aan de Minister van Binnenlandse Zaken. We verwijzen vooral naar het advies dat de Commissie uit eigen beweging uitbracht op 25 september 1998 (advies nr. 30/98) waarin zij de aanvragen tot toegang tot het Rijksregister situeerde in een ruimere context dan die van de specifieke aanvragen zoals deze haar heden werden voorgelegd. In voorvermelde brief bij het advies betreffende het I.O.S., werd de Minister van Binnenlandse Zaken op deze benaderingswijze gewezen.

staat) en 9° (samenstelling van het gezin) gerechtvaardigd door te verduidelijken dat zij het mogelijk maken "snel het spoor te vinden van de wettelijke vertegenwoordigers die burgerlijk aansprakelijk zijn, wanneer minderjarigen zonder vervoersbewijs reizen of schade aanrichten". Ook hier is de Commissie van mening dat het proportionaliteitsbeginsel niet wordt nageleefd.

Aldus meent de Commissie dat in voorliggend koninklijk besluit noch de bepalingen betreffende het finaliteitsbeginsel noch deze betreffende het proportionaliteitsbeginsel, conform de geest van de wet zijn.

OM DEZE REDENEN,

brengt de Commissie een negatief advies uit over het haar voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit.

De Commissie is bereid tot inoverwegingneming van een ander ontwerp van koninklijk besluit, dat slaat op de toegang tot een beperkt aantal informatiegegevens door uitsluitend de agenten van de W.R.M.V. die de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie hebben, en dat enkel het vaststellen van overtredingen als finaliteit heeft. Zodra een dergelijk ontwerp haar wordt voorgelegd, zal zij zich hierover uitspreken.

Voor de secretaris,
wettig verhinderd,

De voorzitter,

(get.) G. POPLEU
adjunct-adviseur

(get.) P. THOMAS.